

ПОПЕРЕДУ БАГАТО СПРАВ — СКЛАДНИХ І ВІДПОВІДАЛЬНИХ. ЛЕНІНСЬКА ПАРТІЯ ГЛИБОКО ВІРІТЬ У ВЕЛИКУ ТВОРЧУ ЕНЕРГІЮ НАШОГО НАРОДУ, ЯКИЙ ЗДАТНИЙ ПОДОЛАТИ БУДЬ-ЯКІ ТРУДНОЩІ НА ШЛЯХУ ДО МЕТИ. А МЕТА У НАС БЛАГОРОДНА І ГУМАННА — ПРОЦВІТАННЯ БАТЬКІЩИНИ, БЛАГОПОЛУЧЧЯ І ЩАСТЯ ВСІХ РАДЯНСЬКИХ ЛЮДЕЙ.

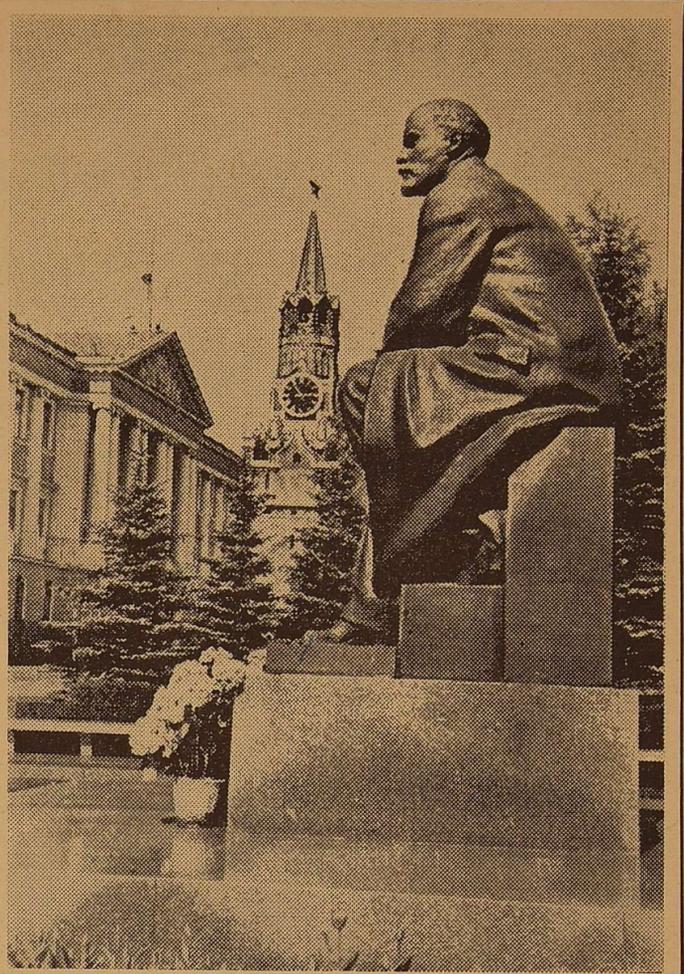
Із Звернення Центрального Комітету КПРС до партії, радянського народу.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАІН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПORA ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ XXXIX № 2 (1138) 18 СІЧНЯ 1974 р. Ціна 2 коп.

...Везде
и во всем
Имя Ленина
с нами.
Мы будем нести,
несли
и несем—
его,
Ильичево знамя.

В. МАЯКОВСКИЙ.

ЛЕНІНСЬКИМ ШЛЯХОМ

Ленінські ідеї, ленінське політичне загартування, ленінська наука перемагати, говорив Л. І. Брежнев, є невичерпним джерелом, з якого ми черпаємо впевненість в своїх силах, мужність і оптимізм, волю до перемоги. Так, все це дав нам В. І. Ленін, серце якого зупинилося 21 січня 1924 року. Наступного ж дня ЦК РКП(б) звернувся до партії, до всіх трудящих з словами про те, що Ленін живе в душі кожного члена партії. Кожен член нашої партії є часткою Леніна. Вся наша комуністична сім'я є колективне втілення Леніна. Центральный Комітет закликав всіх комуністів, всіх трудящих віддати всі сили справі, розпочатій Леніном, — побудувати соціалізм і комунізм.

У ті дні В. Маяковський писав:
Партія —
это
миллионов плечи,
друг к другу
прижатые туго.
Партией
стройки
в небо взмечем,
держа
и вздымая друг друга.

Ці натхненні рядки з особливою силою лунають сьогодні, коли радянський народ на чолі з великою партією комуністів успішно втілює в життя величну програму комуністичного будівництва, накреслену ХХІV з'їздом КПРС.

На грудневому (1973 р.) Пленумі ЦК КПРС, у виступі Генерального секретаря ЦК КПРС товариша Л. І. Брежнева підбиті підсумки виконання п'ятирічного плану за минулі три роки, поставлено нові великі завдання по розвитку економіки країни, по мобілізації комуністів, комсомольців і всіх трудящих на виконання народногосподарського плану на 1974 рік. Виконання і перевиконання цього плану матиме визначальне значення для успішного завершення п'ятирічки загалом, створить умови для подальшого зростання економічного потенціалу країни і підвищення матеріального добробуту й культурного рівня народу.

Нині, коли весь радянський народ живе й трудиться під глибоким враженням рішень грудневого Пленуму ЦК КПРС, ми ще й ще раз згадуємо ленінські критерії оцінки роботи кожної організації, кожного виробничого колективу. Володимир Ілліч закликав бачити своє найперше завдання в практичності й діловитості організаційної роботи.

Ленінський заповіт про діловитість, результативність кожного кроку практичної діяльності, вміння досягати мети з найменшими затратами сил і часу звучить сьогодні особливо злободенно. Про це з новою силою було сказано з трибуни грудневого Пленуму ЦК КПРС. До такої роботи закликає всіх Звернення Центрального Комітету КПРС до партії, до радянського народу і Постанова ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ «Про Всесоюзне

соціалістичне змагання працівників промисловості, будівництва і транспорту за дострокове виконання народногосподарського плану на 1974 рік».

Як найвищу цінність зберігає наша партія ідею спадщину свого мудрого вождя. Велика енергія ленінського розуму, биття гарячого ленінського серця продовжують жити в справах ленінської партії, у зверненнях радянського народу. Рішення ХХІV з'їзду партії, пленумів ЦК, інші документи й матеріали нашої партії, її Центрального Комітету являють собою зразок ленінського підходу до вирішення нових проблем, що висуває життя, потреби комуністичного будівництва, особливості міжнародної обстановки.

Основним джерелом сили п'ятнадцятимільйонної армії комуністів, запорукою нових перемог радянського народу є беззавітна вірність ленінізму. Вічно живе ленінське вчення, що розвивається, є і буде основою всієї революційної, перетворюючої діяльності Комуністичної партії Радянського Союзу.

Ленінізм став для нашої партії й народу справжньою наукою перемагати, невичерпним джерелом мудрості й надійним керівником у вирішенні нагальних проблем комуністичного будівництва. По Леніну перевіряють радянські люди свою комуністичну переконаність, принциповість, ідеїну стійкість, відданість революційній справі. У Леніна вчать вони священній ненависті до рабства й пригнічення, непримиренності до буржуазної ідеології, до зрадницької діяльності всякого роду фальсифікаторів комуністичних ідей, ревізіоністів «справа» і «зліва», націоналістів всіх мастей, до будь-яких проявів дрібнобуржуазної розхлябаності.

Ленінський курс КПРС у зовнішній політиці, здійснення висунутої ХХІV з'їздом КПРС Програми миру одержали широке визнання всієї прогресивної світової громадськості.

Образ Володимира Ілліча Леніна, його велике вчення живуть в серцях і умах мільйонів людей. Праці В. І. Леніна, його ідеї, що творчо розвиваються КПРС та іншими братськими партіями, освітлюють шлях народам у чудове майбутнє. Безсмертні ідеї В. І. Леніна стали бойовим прапором і керівництвом до дії для трудящих всього світу. Вони надихають народи, що борються за своє національне й соціальне визволення проти імперіалізму, за мир, демократію і соціалізм. Сьогодні ми з повним правом, говориться у Зверненні міжнародної Народи комуністичних і робітничих партій (1969 р.), говоримо про вчення Леніна тими ж словами, якими він сам охарактеризував марксизм: це вчення всеісильне, тому що воно правильне.

Немає нічого більш величного й благородного, ніж наслідувати Леніну: самовіддано боротись за справу, якій він присвятив своє життя, жити, трудитись, боротись в ім'я повного торжества комуністичних ідеалів.

РІШЕННЯ грудневого (1973 р.) Пленуму ЦК КПРС, виступ на скарбницю трудових справ визначального року п'ятирічки. — Краща відповідь на хвилюючі рядки партійного звернення, на ту високу оцінку, що дає партія радянській молоді, — наші молоді гарячий відгук і одностайну підтримку. «Виконати за-

яких стане гідним внеском у скарбницю трудових справ визначального року п'ятирічки.

Рішення Центрального Комітету КПРС до партії, радянського народу викликали у радянській молоді, — сказав на зборах стипендіат імені Карла Маркса ком-

вдання, поставлені партією, працювати у визначальному році п'ятирічки ударно, творчо» — така відповідь молоді прозвучала на Всесоюзних комсомольських зборах. «Ударною працею і відмінним навчанням ознаменуємо вирішальний рік п'ятирічки», — обіцяють комсомольці.

Всесоюзні комсомольські збори стали важливою подією в житті комсомолії нашого університету. На всіх факультетах відбулися збори, де комсомольці в душі високої вимогливості і принциповості визначили напрямки своєї діяльності у світлі партійних документів, накреслили конкретні завдання, виконання

сорт юридичного факультету П. Музиченко. — І найперше для нас завдання, найперший і найголовніший наш звіт перед партією, перед народом — наше навчання. Скласти зимову сесію на «добре» і «відмінно» — ось наш девіз сьогодні.

Всесоюзні комсомольські збори завершилися. Намічено рубіж, обговорено плани. Попереду — робота. Її девіз: «Ударною працею і відмінним навчанням ознаменуємо визначальний рік п'ятирічки, рік ХХІV з'їзду ВЛКСМ і 50-річчя з дня при- своєння комсомолу імені Леніна».

ПОПЕРЕДУ — РОБОТА

Перше випробування визначального року

В нашому університеті стало вже хорошою традицією напередодні сесії, обговорювати питання підготовки до неї — головного іспиту колективу — на зборах активу.

У понеділок 14 січня у конференц-залі зібралися представники студентства різних факультетів, активісти, комсомольські ватажки, представники партійних, профспілкових організацій, керівники факультетів, завідувачі кафедрами, викладачі. Тема розмови — підготовка до зимової сесії, першого випробування визначального року п'яти-

річки і одноразово — звіту про роботу у другому семестрі минулого року.

Доповідь-інформацію з обговореного питання зробив проректор університету доцент І. О. Серета.

Доповідач і всі виступаючі підкреслили, що колектив має трудитися з найбільшою віддачею, щоб виконати завдання, поставлені перед народом і партією у визначальному році грудневого Пленуму ЦК КПРС, Зверненням Центрального Комітету.

(Докладно про збори активу — на 3-й стор.).

У КОЖНІЙ СПРАВІ ЛЕНІНА ІМ'Я

Завершився другий етап, розпочинається третій

Завершено II етап Ленінського заліку, що проходив під девізом «Рішення XXIV з'їзду КПРС — в життя». Проведення його викликало велику громадську і політичну активність студентів та молоді. Разом з нашими комсомольцями в Ленінському заліку взяли участь і студенти-іноземці — з НДР і ЧССР.

Підводячи підсумки II етапу Ленінського заліку, в групах, на курсах відбулися комсомольські збори, на яких комсомольці вели ділову розмову про те, що зроблено, про проблеми, які виникли під час виконання особистих комплексних планів.

Виконуючи ці плани, комсомольці вивчали роботи класиків марксизму — ленінізму, партійні документи. Майже чотири тисячі комсомольців взяли участь в V Всесоюзному конкурсі студентських наукових робіт з проблем суспільних наук, історії ВЛКСМ та міжнародного молодіжного руху. Майже кожний студент взяв участь у третьому

трудоному семестрі. Близько 250 студентів працювали влітку 1973 року на новобудовах країни. Майже 2000 студентів трудилися на сільгоспроботах, збираючи багатий урожай вирішального року п'ятиріччя.

Багато добрих справ на рахунку комсомолії університету, але попереду — новий етап Ленінського заліку, присвячений 50-річчю присвоєння комсомолу імені В. І. Леніна. Отож, і нові завдання. Комсомольці вже обговорили і взяли нові індивідуальні комплексні плани на III етап заліку з підвищення зобов'язаннями. Плани передбачають підвищення успішності, громадсько-політичної активності, участь студентів у складанні норм ГПО.

Багато роботи попереду. Але комсомольці університету настроєні гідно зустріти славний піввіковий ювілей присвоєння комсомолу імені Володимира Ілліча Леніна.

В. ШИБУНЯЄВ,
секретар комітету комсомолу ОДУ.

Про зустріч з вождем

РЕПОРТАЖ З ЗАНЯТТЯ ШКОЛИ МОЛОДОГО КОМУНІСТА

Добровольцем вступив до лав Червоної Армії, пройшов крізь горнило фронтів громадянської, член партії з 20-го року, курсант Кремлівської школи червоних командирів, учасник Великої Вітчизняної війни, делегат XXIV з'їзду КП України — це тільки деякі віхи біографії Віктора Андрійовича Хаберева, одного із славних когорти ветеранів-партії.

Віктор Андрійович нещодавно був у гостях в студентів нашого університету, зустрівся з слухачами школи молодого комуніста. З хвилюванням слухали студенти розповідь ветерана про незабутні хвилини зустрічі його з Володимиром Іллічем Леніним.

Пропонуємо читачам уривок з виступу В. А. Хаберева перед молодими комуністами університету.

— Вперше я зустрівся з Володимиром Іллічем на III з'їзді РКСМ, — розповідає Віктор Андрійович. — Ми всі чекали, що Ленін, про доповідь якого нам було оголошено напередодні, буде говорити про завдання військові. А вже ще йшла громадянська війна. У нас навіть була думка, що зараз Ленін на каже нам готуватися до походу в Західну Європу, щоб допомогти закордонним пролетарям скинути ярмо капіталізму. А Ленін виступив зі своєю історичною промовою про завдання Спільної молоді. Він говорив нам, молодим гарячим головам, що не можна стати комуністом, якщо не оволодієш всіма тими знан-

нями, що виробило людство. Ленін поставив перед нами гостре, як багнет, завдання — вчитися, вчитися і ще раз вчитися. Тому що ленінський геній ще тоді, через пелену фронту громадянської війни, уважно вдивлявся в недалеке мирне майбутнє нашої Батьківщини. Відстояти себе вічна-віч з капіталістичним світом, а ми ж були єдиною країною соціалізму, можна було лише при одній умові: якщо з відсталі, одноосібної селянської Росії, якою вона дісталася нам від царизму, в найближчий час перетворити її у могутню індустріальну державу.

Ось таким мені запам'ятався Ленін, людина, яка ніколи не дивилася під ноги сьогоднішньому дню, а орлиним оком вождя зазирає в майбутнє, своєчасно звертала увагу народу на вирішення тих завдань, які завтра будуть визначальними в нашій долі.

Останній раз я слухав Леніна, коли він виступав 20 листопада на урочистому Пленумі Московської Ради, присвяченому 5-й річниці Радянської влади. І ніхто із нас тоді не знав, що ми слухаємо останню публічну промову вождя...

Незабаром наш комсомол святкуватиме піввікову річницю присвоєння йому імені Леніна. Я був делегатом VI з'їзду РКСМ і пишаюся, що і мій голос піднявся за те, щоб присвоїти нашій Спільній молоді ім'я Володимира Ілліча.

Записав **Б. ПЕРЕЖНЯК.**

У дні великого суму й печалі партія дала урочисту клятву бути вірною заповітам В. І. Леніна — побудувати комуністичне суспільство.

В країні було багато труднощів. Партія боролася з зовнішніми і внутрішніми ворогами — троцькістами, правими, націоналістами всіх мастей і опортуністами різного толку. Згуртувавшись навколо ленінського ЦК, партія рішуче боролася за єдність своїх лав, долала труднощі, забезпечувала комуністичне виховання трудящих. Подолавши всі труднощі, країна з відсталі аграрної перетворилася в могутню, індустріальну соціалістичну державу.

Радянському народові випало на долю ще одне дуже важке випробування — Велика Вітчизняна війна, боротьба проти коричневої чуми фашизму. Мільйони комуністів загинули на бойових постах. Їх місце заступали нові патріоти, нові бойці. У багатьох бойців, що полягли на полі бою, знаходили заяви: «Про-

шу вважати мене комуністом».

Всесвітня історична перемога радянського народу проклала шлях багатьом народам до соціалізму. Зараз існує світова соціалістична система, і в цьому чимала заслуга ленінської партії КПРС.

Генеральний секретар ЦК КПРС тов. Л. І. Брежнев у звітній доповіді XXIV з'їзду КПРС відзначив, що самовідданою працею радянських людей побудовано розвинуте соціалістичне суспільство, про яке в 1918 році Ленін говорив як про майбутнє нашої країни.

Втілення рішень XXIV з'їзду КПРС у життя потребує від комуністів великої віддачі. У минулому році успішно виконані завдання як в галузі розвитку народного господарства, так і в галузі зовнішньої політики. Минулий рік ознаменувався значи-

ми успіхами у боротьбі, яку наша партія і радянська держава спільно з братськими країнами соціалізму ведуть за зміцнення миру на землі, за втілення в життя Програми миру, прийнятої XXIV з'їздом партії.

Ще більш відповідальні завдання стоять перед комуністами у поточному році. Центральний Комітет КПРС у Зверненні до партії і радянського народу закликає всі парторганізації, всіх комуністів очолити могутній рух радянських людей за успішне виконання завдань визначального року п'ятиріччя. І комуністи, як завжди, йдуть попереду, виконуючи завдання, що поставлені Центральним Комітетом.

Комуністи заповітам Леніна вірні.

Є. ГОРОХОВСЬКА,
доцент, член КПРС з 1920 р.

РІК ВСТУПУ В ПАРТІЮ — 1924-й

Приходить час, коли людина оглядає пройдений шлях, дає йому оцінку. Анастасії Олександрівні Мамонтової є що згадати. Напрочуд багатим і насиченим на найрізноманітніші події було її 70-річне життя. З них 50 років партійного стажу, півстоліття невтомної трудової діяльності на благо партії і народу.

А. О. Мамонтова належить до того складу людей, яким плін років тільки білить волосся, але не охолоджує молодецького запалу. З того самого часу, коли молодша слухачка Політичного університету народів Сходу отримала пурпуровий партквиток у жовтні 1924 року, й починається її партійна біографія.

У той час Анастасії Олександрівні було 19 років. Те, що їй довіряли тоді, говорило про високий авторитет серед товаришів. Якщо подумки пройтись тим шляхом, який судився їй, то бачиш, що він повністю співпадає з головними віхами буремного життя радянського народу. Куди б не закидала примхлива доля молодого комуністку, вона завжди на передньому краї, скрізь залишає помітний слід своєю невтомною діяльністю. Вона в числі тих, хто встанов-

лював Радянську владу в Чувашії, боровся за дострокове виконання перших п'ятирічок, виховував молоде покоління в дусі вірності соціалістичним ідеалам.

1935 рік. Анастасія Олександрівна в Ленінграді на педагогічній роботі. Викладає в лісотехнічній академії. Роботу пов'язує з подальшим навчанням, бо молодий розум невтомно прагнув до знань. Відвідує інститут червоної професури. Та й цього було мало Анастасії Олександрівні. По закінченню інституту червоної професури вступає до вищої партійної школи при ЦК КПРС.

За завданням партії працює в Чуваській автономній республіці на відповідальних партійних і комсомольських посадах. І де б не працювала комуністка А. Мамонтова, скрізь залишала після себе добрі згадки. До цього часу вона любовно зберігає численні грамоти і вітальні листи. Ось вирізка з стінної газети: «Ми дуже раді привітати нашого шановного товариша Анастасію Олександрівну Мамонтову. Хай щастить їй на обраній дорозі. Нам дуже жаль, що вона залишає нас, переходить на відповідальну роботу. Хочеться,

щоб вона не забувала нас, ми ж її ніколи не забудемо».

До нашого сонячного міста А. О. Мамонтова приїхала по війні. Працювала директором Будинку політичної освіти. Згодом перейшла на викладацьку роботу до нашого університету. Викладала політичну економію і історію партії. На протязі всієї роботи була членом парткому й профкому університету, вела велику громадську роботу. В 1969 році пішла на пенсію, але ще два роки продовжувала працювати. А громадську роботу виконувати і понині в міру своїх сил і можливостей. Виконує завдання партійного комітету університету в комісії народного контролю.

Багатим на події було її життя. Було воно нелегким, але щасливим. Вся історія пройшла перед її очима, і вона горда тим, що теж творила її.

Сьогодні, коли виповнюється 50 років з часу ленінського призову, ми раді привітати шановну Анастасію Олександрівну, нашого друга і товариша, вірну дочку партії і народу.

В. БОРЕЦЬКИЙ, В. МОРОЗ,
студенти III курсу філологічного факультету.

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА КОМУНІСТИЧНОГО БУДІВНИЦТВА ДО СВІТЛОГО

Вождь і учитель трудящих усього світу, засновник і глава першої в світі соціалістичної держави В. І. Ленін створив вчення про дві фази комуністичного суспільства. Він вказував на те, що комуністичне суспільство у своєму розвитку проходить стадію соціалізму, що становить собою незрілий комунізм, і стадію власне комунізму.

В. І. Ленін писав про прийдешню перемогу цілком розвинутого, цілком зміцненого, цілком розгорнутого і зрілого комунізму. Ленінське вчення про комуністичне суспільство становить собою зразок діалектико-матеріалістичного підходу до аналізу суспільно-історичного процесу. Воно спирається на глибоке узагальнення реальної дійсності, величезного фактичного матеріалу. В. І. Ленін був далеким від фантазерства і прожектерства. Тому на світанку Радянської влади, говорячи про прийдешній соціалізм, В. І. Ленін вказував на те, що тоді ще не було відомо, яким повинен бути закінчений соціалізм, бо тоді ще не було необхідних матеріалів для характеристик соціалізму, не були ще створені цеглини, з яких мав складатися соціалізм. Осць чому В. І. Ленін відзначав, що в той час ще нічого не можна було сказати про деталі соціалістичного будівництва, і тому

вимагав обережного підходу до визначення етапів цього процесу.

І все ж, спираючись на марксистський діалектико-матеріалістичний метод, на глибоке знання історичного процесу, законів економічного розвитку, В. І. Ленін прийшов до висновку не тільки про те, що комунізм у своєму розвитку має пройти дві фази, але також і про те, що першій фазі комуністичної формації — соціалізму притаманні певні етапи. В. І. Ленін відзначав необхідність відрізнити ці етапи, враховувати їх своєрідність для того, щоб виробити правильну економічну політику, яка найбільш ефективно впливала б на розвиток соціалістичної економіки. В. І. Ленін геніально передбачив, що в СРСР буде збудовано «розвинуте соціалістичне суспільство». Отже, на думку В. І. Леніна, соціалізм у своєму розвитку має пройти два етапи.

Що ж необхідно розуміти під першим і другим етапами? Які риси є спільними для них? Що відрізняє другий етап від першого?

Будівництво першого етапу соціалістичного суспільства було завершено у другій половині 30-х років. Це означало, що соціалістичне суспільство було, в основному, збудоване. Це був пе-

ріод завершення соціалістичного будівництва. Він характеризувався тим, що наявні корінні риси соціалізму вже були у реальній дійсності, але за своїм ступенем зрілості ще не цілком відповідали тим рисам соціалізму, який К. Маркс, Ф. Енгельс і В. І. Ленін характеризували як першу фазу комунізму. Створена на той час матеріально-технічна база соціалізму була ще недостатньою для того, щоб одночасно забезпечити і високі темпи зростання економіки, і невідкладні потреби її, і високий рівень задоволення зростаючих потреб народу. Матеріально-технічна база сільського господарства відставала від зростаючих потреб сільськогосподарського виробництва. Колгоспний лад потребував свого зміцнення. Не повністю були розв'язані численні невідкладні завдання загальної освіти населення, підготовки кваліфікованих кадрів, розвитку науки і культури.

Отже, перший етап соціалістичної фази — це соціалістичне суспільство, збудоване в основному, етап завершення його будівництва, створення розвинутого, зрілого соціалізму.

Другий етап у розвитку першої фази комуністичної формації — це розвинуте, повне або зріле соціалістичне суспільство. Історична межа між двома ета-

Перше випробування визначального року

Це характерно для вузу — рік починається зі звіту про зроблене протягом минулого півріччя. Сесія — перевірка виконання зобов'язань, взятих на початку року.

Нещодавно колектив підбив підсумки роботи за вирішальний рік. Відзначено, що є певні успіхи, визначені напрямки, у яких слід попрацювати, щоб високі показники, досягнуті у науковій, виховній і методичній роботі, підтвердили результати сесії, бо, говорячи про стан роботи у будь-якій галузі, ми завжди пам'ятаємо, що завдання вузу — дати країні спеціалістів високої кваліфікації. Це, так би мовити, те головне, що завжди маєтись на увазі.

І от традиційні збори активу напередодні сесії. Вони проходили в особливий, урочистий обстановці. У доповіді проректора доцента І. О. Середи, у виступах промовців звучить думка: як краще підготуватися до головного іспиту, щоб результати відповідали високим вимогам, які пред'являє сьогодні життя, держава, партія до вихованців вузів, щоб виправдати високе довіря і високу оцінку роботи науковців, дані у Зверненні Центрального Комітету до партії, Радянського народу.

На активі був даний серйозний, глибокий критичний аналіз стану успішності, роботи по підготовці до сесії. Справжня зацікавленість, турбота про загальну справу окрасила всю роботу активу. Ніхто не хотів закривати очі на недоліки, добре розуміючи, що саме викорінення, усунення їх послужить загальній справі.

Так, результати зимової сесії і літньої минулого року дають підстави для радості. Успішність на зимовій сесії складала на денному навчанні — 91 процент, по вечірньому — 78, заочному — 81. На літній сесії: денне навчання — 94,1, вечірне — 77, заочне — 78 процентів. Здавалося б, все гаразд, але ніхто не поспішав плескати в долоні. Бо поряд з цими цифрами наводилися й інші. Цей здавалося б невеликий процент невстигаючих впливає у солідній трізначній цифрі, коли його перевести у кількість студентів, які не по-

трапили у «щасливі» проценти. От і виходить, що у літню сесію одержали незадовільні оцінки 322 студенти денного відділення, 457 — вечірнього, 446 — заочного.

Більше того, за станом на 11 січня, zostалися боржниками 13 студентів стаціонару, 59 вечірників і 220 заочників. Це у період, коли, як кажуть, сесія «на носі»!

З цього приводу, справедливо зазначив — доповідач, треба зробити критичний аналіз всієї роботи, в'янути причини, добре подивитися, чи немає тут елементів суб'єктивізму, невірному підходу до оцінки як до міри дисциплінарного стягнення. По-стало питання про визначення критеріїв оцінки.

Аналізуючи причини появи великої ще кількості незадовільних оцінок, доповідач і виступаючи звернули особливу увагу на дисципліну як найважливіший фактор, який визначає успіхи й недоліки. І знову цифри яскраво свідчать про стан на факультетах: пропущено 33 тисячі годин на денному навчанні, 30 тисяч — на вечірньому. Скільки це лекцій, скільки практичних, скільки дарма витрачених днів, і який величезний обсяг знань пройшов повз увагу студентів!

Життя вимагає від викладача постійно підвищувати рівень своїх знань, бути обізнаним з сучасним станом науки. Як це можна зробити? Перш за все, копійка робота по самовдосконаленню. Хороша форма — спеціальні курси підвищення кваліфікації. Але тут не виконується план по кількості викладачів, які мають підвищити свою кваліфікацію. Є кафедри, працівники яких не їздили на курси протягом 5—7 років.

Серед недоліків, відзначених на активі, — формальне ставлення до повсякденної роботи. Приклад, безумовно, вартий уваги всіх: серед виданих університетом посібників є такі, що не потрапили до студентів. Для кого ж вони видавалися?

У минулому році в університеті впроваджено чимало нових форм роботи: атестації, ГПП, УДР. Вони принесли велику користь студентам. А от результати атестації викликають іноді

тривогу. 10 процентів студентів зовсім не з'явилися на атестації, 42 проценти отримали задовільні та незадовільні оцінки. Це дуже тривожні факти, які мають стати у центрі уваги всіх. Є недоліки у проведенні ГПП, впровадженні УДР.

Розвиток вищої школи і університетської освіти зокрема немислимий сьогодні без високого рівня методичної роботи, впровадження нових засобів навчання й індивідуальної роботи зі студентами кожного викладача. Особливого значення набуває (з кожним роком — все більшого) робота із заочниками. Поки що студент-заочник іноді більше часу витрачає на пошуки викладача, ніж на підготовку до заліку чи іспиту. І зараз, напередодні сесії, треба розробити чіткий графік консультацій, перебування викладачів на кафедрі.

Доповідач і виступаючи поділовому і критично оцінювали підготовку до сесії. Висловлено чимало істотних зауважень. Робилося це не тому, що взагалі підготовці не приділили належної уваги. Навпаки. Але присутні на зборах прагнули знайти резерви, щоб якомога краще виконувати відповідальні завдання, поставлені перед працівниками вищої школи партією, Центральним Комітетом, у визначальному році працювати ще краще, з більшою віддачею.

На зборах виступили декан юрфаку доцент Ю. Червоний, заступник декана мехмату доцент М. Тихоненко, завідувачі кафедр доцент Е. Нушикян та Л. Маліков, секретар комітету ЛКСМУ В. Шибуняев, доцент Д. Драгомарецький, проректор професор Д. Поліщук, секретар парткому доцент Л. Калуст'ян.

У колектива є всі можливості, щоб успішно скласти головний екзамен, домогтися хороших результатів у зимовій сесії. Треба працювати більш організовано, зміцнювати дисципліну і підвищувати почуття відповідальності і вимогливості у всіх — від професора до студента — такий був лейтмотив всіх виступів. Годи колектив зможе виконати відповідальні завдання, що стоять перед ним у 4-му році п'ятирічки. Збори прийняли відповідне рішення.

У ВЕЧІРНИКІВ ФІЛФАКУ

У вечірників та заочників філологічного розпочалася зимова сесія. Переповнені приміщення кабінетів, читальних залів. Що робив ти протягом семестру, чого навчився? Є вже успіхи і невдачі.

Добре склали залікову сесію першокурсники. 14 січня склали іспит з діамату третьокурсники російського та

українського відділень. Більшість студентів російського відділення одержали добрі та відмінні оцінки. Вже склали по одному іспиту студенти четвертих і п'ятих курсів. Та сесія триває. 1974-й — рік визначальний. Визначимо ж цей рік нашими успіхами у навчанні.

БУДЬМО ЗНАЙОМІ

Цікаво й весело пройшов вечір «знайомства» викладачів і студентів на кафедрі радянської літератури і літератури народів СРСР філологічного факультету. Студентам, які спеціалізуються на цій кафедрі,

цікаво було дізнатись про те, які проблеми розроблюються тут зараз, про працю й історію кафедри.

Про все це розповіли у своїх виступах завідувач кафедри професор В. В. Фащенко, професор А. В. Недзвідський, доценти Л. В. Берловська, Д. К. Кондратьєва й інші.

Сподіваємось, що саме такі зустрічі допоможуть студентам визначити теми їх курсових, наукових, дипломних робіт.

На фото: Про роботу кафедри розповідає професор В. В. Фащенко.

Фото О. ЛЕВІТА.

МАЙБУТНЬОГО ЛЮДСТВА

пами розвитку соціалістичного суспільства — кінець 50-х—початок 60-х років. Дослідження цієї межі знайшло відбиття у рішеннях XXI і XXII з'їздів КПРС. На XXI з'їзді партії відзначалося, що Радянський Союз вступив у нову епоху історичного розвитку, що соціалізм одержав повну й остаточну перемогу. В Програмі КПРС, прийнятій XXII з'їздом, записано, що соціалізм перемг у Радянському Союзі повністю й остаточо. З побудовою розвинутого соціалізму здійснюється безпосередній перехід до комунізму. Ось чому Програма КПРС підкреслює, що побудова комуністичного суспільства стала безпосереднім практичним завданням радянського народу.

Характерними рисами етапу розвинутого соціалізму є такі: зміцніла матеріально-технічна база, зрослий економічний потенціал країни, досконала галузева структура промисловості і всього народного господарства, високорозвинутий економічний базис, перетворення держави диктатури пролетаріату у всенародну державу. Отже, етап розвинутого соціалізму характеризується глибокими кількісними і якісними зрушеннями у продуктивних силах під впливом розгортання науково-технічної революції, у виробничих відноси-

нах (зростання рівня усупільнення виробництва і праці, розвиток соціалістичної інтеграції країн — членів РЕВ), в політичній надбудові.

Продуктивні сили зрілого соціалізму — це високорозвинута матеріально-технічна база, що характеризується повною електрифікацією країни, комплексною механізацією і автоматизацією вирішальних галузей народного господарства, принципово новими знаряддями, предметами праці, технічними процесами, видами електроенергії (внутрішній енергія), все більш широким впровадженням науково організації праці й виробництва, швидким зростанням ролі інтенсивних факторів розширеного відтворення, комплексним розвитком економіки, досконалими формами й методами управління економікою. Головна продуктивна сила розвинутого соціалізму — людина, трудящий (В. І. Ленін) — відзначається високим культурно-технічним рівнем, всебічним розвитком, умінням створювати складні сучасні машини й механізми, а також управляти ними. Працівник зрілого соціалізму ставиться до праці не лише як до джерела існування, а як до процесу, що забезпечує достойне застосування і всебічний розвиток його здібностей.

Виробничі відносини повного соціалізму — це відносини соціально-економічної рівності та взаємної допомоги не лише в межах Радянського Союзу, а і всієї співдружності соціалістичних країн, що збудували основи соціалізму й приступили до створення розвинутого соціалістичного суспільства. В Радянському Союзі вони характеризуються зрослим рівнем усупільнення, укрупнення первинних ланок соціалістичного виробництва (такою ланкою стає об'єднання, комбінат, аграрно-промисловий комплекс та ін.), зростанням ролі прямих, безпосередніх економічних зв'язків, зміцненням господарського розрахунку, підвищенням ролі матеріальних і моральних стимулів, більш повним використанням об'єктивних економічних законів соціалізму.

Соціалістичне суспільство на кожному етапі свого розвитку висуває такі завдання, для розв'язання яких, кажучи словами К. Маркса, визріли або знаходяться в стадії визрівання необхідні умови. Найважливішими економічними потенціалами об'єктивно створює такі умови, коли головним завданням розвинутого соціалістичного суспільства стає завдання значного підвищення матеріального й культурного рівня життя трудящих. Комуністична партія Радянського

Союзу, виходячи з конкретно-історичних умов розвинутого соціалізму, поставила основним завданням сучасного періоду економічного розвитку значне підвищення життєвого рівня трудящих. Це завдання визначитиме генеральний напрямок економічної політики КПРС не лише протягом дев'ятої п'ятирічки, але й в більш віддаленій перспективі, бо турбота про благо народу становить собою смисл діяльності Комуністичної партії Радянського Союзу — загальнонародної держави розвинутого соціалізму.

Економічна політика КПРС як всередині країни, так і на міжнародній арені, приносить свої чудові плоди. Зміцнення і розширення міжнародних економічних зв'язків (з соціалістичними країнами, з країнами, що розвиваються, а також з провідними капіталістичними країнами) сприяє успішному розв'язанню завдань дев'ятої п'ятирічки, поставлених XXIV з'їздом КПРС. Ленінська економічна політика Комуністичної партії Радянського Союзу все більше впливає на економіку розвинутого соціалізму. Завдяки цій політиці успішно здійснюється основний принцип соціалістичного господарювання, який полягає в одержанні більшої кількості продукції кращої якості з мінімальними затратами.

Під керівництвом КПРС досягнуто нових видатних успіхів у розвитку економіки розвинутого соціалізму в третьому вирішальному році дев'ятої п'ятирічки. У 1973 році обсяг промис-

лового виробництва зріс на 7,3 процента (план — 5,8), одержано рекордний урожай зернових (222 млн. тонн), значно зросли реальні доходи й добробут трудящих. У своєму Зверненні до партії і народу Центрального Комітету КПРС мобілізує радянський народ на нові звернення в четвертому, визначальному році дев'ятої п'ятирічки. Радянські люди, згуртовані навколо ЦК КПРС, розгортають соціалістичне змагання, висувають зустрічні плани, спрямовані на дострокове виконання великих завдань комуністичного будівництва.

Внутрішня і міжнародна діяльність КПРС, спрямована на розрядку міжнародної напруженості, на прискорення комуністичного будівництва в СРСР, користується величезним авторитетом у всіх прогресивних людей світу, які бачать у розвинутому соціалізмі в нашій країні своє майбутнє. Вона користується всебічною підтримкою і схваленням радянських людей — творців зрілого соціалістичного суспільства.

Вся діяльність Комуністичної партії Радянського Союзу, соціалістичної держави, всіх радянських людей є практичним втіленням в життя ленінської ідеї про повне соціалістичне суспільство, про розвинутий, зрілий соціалізм, про те, що всі народи неминує прийти до комунізму — світлого майбутнього всього людства.

О. ЛОБУНЕЦЬ,
доцент, завідувач кафедри політичної економії.

Меридіан дружби

Нещодавно відбулася зустріч студентів - іноземців, що навчаються в нашому університеті, з керівниками Центрального району. Про успіхи району розповів у своєму виступі голова райвиконкому К. М. Кокоржицький та секретар райкому комсомолу Микола Рибалко. Вони відповіли на численні питання.

Студенти - іноземці знайомляться з матеріалами, що розповідають про ленінську «Іскру».

Зліва-направо: Тіллі Антонін, студент III курсу біофаку (ЧССР), Майя Мілева — студентка III курсу юрфаку (НРБ), Веселовська Ельжбета — студентка I курсу біофаку (ПНР), Балогун Аде — студент IV курсу біофаку (Нігерія), Маргарита Александрова — студентка II курсу юрфаку (НРБ), Фріц Ауерт — студент IV курсу мехмату (НДР), Содномбалжирія Лхагвасурен — студентка III курсу біофаку (МНР).

Фото О. ЛЕВІТА.

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМ В ДІІ

Створення Комуністичної партії Чехословаччини стало однією з найважливіших подій в історії наших народів. Чехословацькі комуністи пам'ятають і цінують допомогу, яку надав їм Володимир Ілліч, Комуністична партія Радянського Союзу.

Заслугою Леніна і відтворенням у практиці його теорії є те, що КПЧ створювалась як революційна, інтернаціональна партія, яка з'єднала пролетаріат всіх національностей, що живуть на території країни.

Наш народ завжди домагався великих успіхів, коли партія твердо слідувала принципам марксизму - ленінізму.

Те, що ми, чехословацькі студенти, одержуємо вищу освіту в СРСР, теж є втіленням в життя ленінських ідей.

Імрїх ПОКОРНИ, студент III курсу мехмату.

Ленін не тільки крупний діяч світового революційного руху, але й видатний теоретик марксизму. Його вченням керуються всі соціалістичні держави, в тому числі й наша республіка.

Можна навести приклад, як втілюється у життя один із принципів ленінської теорії соціалістичної революції — про стирання граней між містом і селом при соціалізмі. Про це дуже яскраво може розповісти німецька студентка Гайді Засс.

Гайді народилася і виросла у маленькому селі Гросс-Гівіца. Її

ПРИКЛАД — НАШЕ ЖИТТЯ

батьки до аграрної реформи восени 1945 року були бідняками. Тільки після утворення нової німецької держави, початку будівництва соціалізму стали можливі перебудови у житті сільського населення. Всі діти одержали рівні права на освіту. Гайді закінчила восьмирічну шкільну, перейшла потім у 12-річну і, таким чином, одержала право на вступ до вузу. Вона відмінно

вчилася і тому наша країна дала їй можливість вчитися у СРСР — країні, в якій Ленін уперше висловив тезу про стирання граней між селом і містом у процесі будівництва соціалізму і комунізму. Практика нашого повсякденного життя доводить правильність ленінського положення.

Томас КЮНЕ — студент IV курсу хіміфаку.

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ЛІТЕРАТУРИ

Серед багатотомних праць В. І. Леніна мене глибоко схвилювала стаття про партійність літератури, написана в листопаді 1905 року. Там мова йде про російську літературу, але це стосується й партійності літератури взагалі. Як глибоко розумів В. І. Ленін проблему! Вражає ясність і далекоглядність у всіх питаннях,

яких торкається він. «Ми хочемо створити і ми створимо вільну пресу...», — говорив В. І. Ленін. Якщо тепер розглянути розвиток радянської літератури, ми бачимо, що літератори першої в світі країни робітників і селян йдуть по шляху, вказаному В. І. Леніном.

Хоча стаття торкалась партій-

ності російської літератури, ми бачимо, що за програму у розвитку сучасної літератури її беруть багато літератур країн, які стали на прогресивний шлях розвитку. І в тому числі країни, в якій я народився і виріс, — Нігерії.

А. БАЛОГУН, студент четвертого курсу біологічного факультету.

КНИЖКОВА ВИСТАВКА

У науковій бібліотеці відкрита виставка «50 років без Леніна по ленінському шляху».

Перший розділ виставки називається «В. І. Ленін — засновник Комуністичної партії Радянського Союзу, творець першої в світі соціалістичної держави».

Серед книг, що є тут, найбільш цікаві видання останніх років: «Вопросы истории партии в трудах В. И. Ленина» (М., «Мысль», 1973). Цей збірник статей, безсумнівно, сприятиме більш глибокому вивченню ленінської теоретичної спадщини та історії КПРС. Автори зосереджують увагу на історичній обумовленості нових теоретичних положень, що містяться в Програмі та Статуті партії, розглядають співвідношення історії та політики в працях В. І. Леніна. У збірнику показано значення робіт Леніна для боротьби проти опортунізму за єдність партійних лав, значення історії партії як науки для комуністичного виховання трудящих.

Монографія, що належить перу доктора історичних наук А. Ф. Костіна «Ленін — создатель партии нового типа (1894-1904 гг.)» (М., Политиздат, 1970), висвітлює 10 років героїчної боротьби Ілліча за створення партії нового типу. Науково-дослідна робота про джерела нашої партії написана мовою, доступною широкому колу читачів.

Колективна монографія «Учение В. И. Ленина о социалистическом хозяйствовании и современность» видана в 1973 році Саратовським університетом. Книга присвячена дослідженню економічного аспекту вчення Леніна про соціалістичне господарювання і особливостей його за-

стосування на сучасному етапі комуністичного будівництва. Праця призначена для викладачів політехномії, аспірантів, студентів, що вивчають економічну теорію соціалізму.

Другий розділ виставки — «Утворення СРСР — триумф ленінської національної політики».

В експозиції виставки, крім Стенографічного звіту «50 років утворення СРСР. Спільне урочисте засідання Центрального Комітету КПРС, Верховної Ради СРСР, Верховної Ради РРФСР 21—22 грудня 1972 р.», подані роботи, присвячені утворенню Радянської багатонаціональної держави і дружбі народів СРСР.

В 1972 р. Політвидав випустив у світ монографію С. С. Гіллової «В. И. Ленин — организатор Советского многонационального государства» (вид. 2-е). У ній висвітлена роль Леніна у будівництві держави в 1917—1923 рр., в розробленні принципів державного устрою, у створенні воєнно-політичного й економічного союзу народів нашої країни.

Відомий радянський вчений, член - кореспондент АН СРСР, М. П. Кім в своїй книзі «Советский народ — новая историческая общность» (М., Политиздат, 1972) розкриває тему в широкому історико-теоретичному плані. Автор показує, що сам творець нового світу — радянський народ сформувався в ході становлення і розвитку цього світу.

Третій розділ виставки — «Ленінзм — прапор комуністичного будівництва». Тут експонуються книги, що висвітлюють перемогу соціалізму в СРСР, питання будівництва комунізму —

зображено героїчний шлях КПРС. Відкривається розділ книгою Л. І. Брежнєва «Ленінським курсом».

На наукових співробітників, спеціалістів і широке коло читачів розрахована книга авторського колективу під керівництвом В. Т. Позняка — «Партия Ленина — разум, честь и совесть нашей эпохи». До 70-річчя II з'їзду РСДРП.

Славну сторінку у літопис будівництва комунізму вписав XXIV з'їзд КПРС. Спеціальний розділ виставки присвячений з'їзду. Показані матеріали, документи і монографії, що розкривають втілення рішень з'їзду в теорію і практику будівництва комунізму.

Останній розділ виставки «Ленінizm і світовий революційний процес» розкриває світову систему соціалізму як авангарду суспільного розвитку людства.

Інститут міжнародного робітничого руху та видавництво «Мысль» приступили до випуску серії «Библиотека рабочего движения». Відкриває серію збірник статей та виступів Л. І. Брежнєва «КПСС в борьбе за единство всех революционных и миролюбивых сил», (М., 1972). Праці, що ввійшли до збірника, відносяться до кінця 60-х — початку 70-х років.

Ленінська теорія національно-визвольних революцій як особливого типу соціальних революцій і складової частини світового революційного процесу висвітлюється в книзі М. Ф. Шуміхіна «Ленінська теорія національно-визвольних революцій і сучасність» (вид-во Київського університету, 1971).

Крім книг, про які ми розповіли, на стендах виставки можна побачити ще багато інтересних видань, портретів, фотографій і факсиміле.

Т. ЛОГВИНОВА.

Газеті відповідають

Тимчасова система

У газеті № 36 за 1973 рік надруковано замітку «Можна розумніше». Редакція одержала відповідь від адмінгоспчастини щодо питань, порушених у замітці.

В додатку № 3 до наказу міністра вищої і середньої спеціальної освіти СРСР № 186 від 25 грудня 1967 року «Про типові правила внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках вищих учбових закладів», в пункті 10 вказується, що «сторонні особи допускаються в студентські гуртожитки з дозволу адміністрації з 9-ї до 23-ї години. Відвідувачі проходять в гуртожиток, залишаючи черговому документ, стверджуючий особу. Відповідальність за те, що відвідувачі своєчасно підуть з гуртожитку і за дотримання ними правил внутрішнього розпорядку несуть студенти й аспіранти, що запросили вищезгаданих осіб».

Виходячи з цього, адміністрація університету впровадила книги обліку відвідувачів у кожному гуртожитку. Головно-

на мета, що переслідувалась при цьому, — підвищення відповідальності за перебування в гуртожитках сторонніх осіб, тих, хто їх запросив, створення сприятливих умов для праці й відпочинку студентів, що проживають в гуртожитках.

У кореспонденції піднімалися питання про доцільність такої перепускної системи для наших студентів. Цілий ряд реплів по перевірці поведінки відвідувачів гуртожитків показав, що наші студенти, залишаючи документи й отримавши таким чином, дозвіл відвідати певну кімнату, часто знаходяться не тільки не в цій кімнаті, а навіть і на іншому поверсі. Все це наводить на думку, що з метою контролю саме така система перепусток зараз є доцільною.

Адміністративно-господарча частина розглядає введену систему перепусток як тимчасову для наших студентів, що через певний час вона може бути відмінена.

М. МАЛЕНКО, помічник проректора по АГЧ.

ПОДЯКА СІМ'І

Сердечно дякуємо ректорату, парткому, колективу хімічного факультету і всім співробітникам і студентам університету, які висловили нам співчуття у нашому горі у

зв'язку зі смертю дорогого нам батька, чоловіка і друга Позігуна Андрія Івановича. Велике вам всім спасибі.

Сім'я ПОЗІГУН.